

**КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія образотворчого мистецтва та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з навчально-методичної роботи та
навчально-виробничої роботи

О.Б. Жильцов

« 31 » квітня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХУДОЖНЬО-ПРИКЛАДНА ГРАФІКА

галузь знань 0202 Мистецтво
для спеціальності 5.02020501 Образотворче мистецтво

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 2122
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 20 16 р.

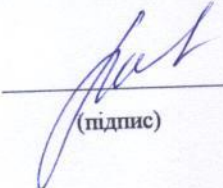
Київ – 2016 рік

Робоча програма «Художньо-прикладна графіка» для студентів за напрямом підготовки 0202 Мистецтво, 5.02020501 Образотворче мистецтво

Розробники: Логвиненко Ганна Павлівна,
викладач циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну.

Протокол від «29» серпня 2016 року № 1

Голова циклової комісії Т. Л. Кормакова
(підпис)

_____, 2016 рік

_____, 2016 рік

Зміст

Пояснювальна записка.....	5
1.Опис навчальної дисципліни.....	6
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	7
3.Програма навчальної дисципліни.....	9
4.Структура навчальної дисципліни.....	10
5.Навчально-методична карта дисципліни «Художньо-прикладна графіка»....	11
6. Теми практичних занять.....	13
7. Самостійна робота.....	13
8. Методи навчання.....	14
9. Методичне забезпечення курсу.....	14
11. Методи контролю.....	15
12. Розподіл балів, які отримують студенти.....	15
13. Методичне забезпечення.....	18
14. Рекомендована література.....	19
15. Базова.....	19
16. Допоміжна.....	19
17. Інформаційні ресурси.....	20

Пояснювальна записка

Робоча навчальна програма з дисципліни «Художньо-прикладна графіка» є нормативним документом Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено цикловою комісією образотворчого мистецтва та дизайну з урахуванням інтеграції з відповідними навчальними дисциплінами освітньо-професійної підготовки молодшого спеціаліста для спеціальності Образотворче мистецтво відповідно до навчального плану.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами до загальноосвітніх предметів. Програма визначає обсяги знань, вмінь та навичок, якими має володіти молодший спеціаліст відповідно до вимог до освітньо-кваліфікаційної характеристики, послідовність засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Художньо-прикладна графіка», необхідне методичне забезпечення, складові та принцип навчальних досягнень студентів.

Кількість годин, що відведені навчальним планом на вивчення курсу, 56 години, з них: 4 годин лекції, 24 годин практичних, 20 години самостійної роботи, поточний модульний контроль – 4 години, 8 годин індивідуальних.

По закінченню вивчення предмету студенти складають залік.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів 2	Галузь знань 0202 Мистецтво	Нормативна
Модулів 2	Спеціальність (професійне спрямування): 5.02020501 Образотворче мистецтво Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Молодший спеціаліст»	
Змістових модулів 2		Рік підготовки: 2
Індивідуальне науково-дослідне завдання -1		Семестр 3-й - 4-й
Загальна кількість годин – 56 год.		Лекції 4-год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 2		Практичні 24 год.
		Самостійна робота 20 год.
		Модульний контроль 4 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою програми є формування та розвиток творчої уяви, оригінального, нестереотипного, асоціативно-творчого мислення, художньо-образних якостей зорового сприйняття, що є специфічним для діяльності дизайнерів та майбутніх художників-педагогів.

Завданнями програми є формування потреб і здібностей щодо продуктивної художньо-творчої діяльності майбутніх спеціалістів з графічного дизайну та вчителів образотворчого мистецтва при оволодінні практичними навичками та вміннями створювати художні образи, оригінальні композиції мовою засобів виразності графіки та виражальними можливостями художніх графічних матеріалів і технік.

Студенти, вивчаючи курс «Художньо-прикладна графіка», **повинні знати:**

1. основні види та жанри образотворчого мистецтва;
2. предмет художньо-прикладної графіки;
3. види графіки та її художні засоби виразності;
4. технологію виконання графічних творів;
5. термінологію, вміння застосовувати її в професійній діяльності;
6. основні принципи створення композиції, її складові частини, що лежать в основі зображувальної грамоти багатьох видів образотворчого мистецтва та художньо-прикладної графіки.

На основі здобутих знань, студенти **повинні вміти:**

1. орієнтуватися в кожному з видів графіки;
2. користуватися графічними художніми засобами виразності та використовувати композиційні прийоми в роботі;
3. сприймати рисунок як основу всіх видів образотворчого мистецтва;
4. виконувати зарисовки, ескізи та використовувати їх при створенні композицій практичних творчих завдань;
5. копіювати роботи майстрів з різноманітних графічних технік;
6. аналізувати твори сучасного мистецтва і використовувати культурну спадщину в професійній роботі.

У студента мають бути сформовані такі предметні компетенції:

1. володіння креативним мисленням;
2. здатність розвивати вміння, навички і засоби графічного виконання робіт під час практичної діяльності у фаховій самостійній творчості;
3. володіння теоретичним апаратом художньо-прикладної графіки;
4. здатність до творчих підходів у вирішенні художніх завдань під час виконання графічних робіт;
5. володіння інструментами, методами, прийомами, і практичними навичками роботи з графічними матеріалами;
6. вміння удосконалювати навички створювати гармонійні графічні композиції з використанням різних художніх технік і матеріалів;
7. вміння поглиблювати знання основних виражальних засобів художньо-прикладної графіки;
8. вміння застосовувати практичні навички з художньо-прикладної графіки в процесі професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи художньо-прикладної графіки. Графічні засоби виразності.

Тема 1. Поняття «графіка» та її види. Ознайомлення з поняття «художньо-прикладна графіка».

Тема 2. Художні засоби виразності графіки: лінія, штрих, пляма, крапка.

Поєднання художніх засобів виразності у вирішенні графічної композиції тоном.

Змістовий модуль 2. Ознайомлення з шрифтом. Поняття шрифтова композиція.

Тема 3. Поняття про каліграфію та шрифт. Композиційні принципи побудови шрифтів.

Тема 4. Особливості створення авторського шрифта. Поєднання впливу емоційно-образного шрифта з графічними формами.

Змістовий модуль 3. Поняття «шрифтова композиція» в основі прикладної графіки.

Тема 5. Відтворення емоційного образу назви слова в шрифтовій композиції.

Тема 6. Застосування монотипії в створенні унікальної графічної композиції.

Змістовий модуль 4. Друкована графіка.

Тема 7. Друкована графіка та характер технік гравюри. Ліногравюра.

Тема 8. Створення ліногравюри в жанрі пейзаж або натюрморт.

Тема 9. Особливості виконання еклібрису – книжкового знаку.

Тема 10. Поняття «книжкова графіка», основні складові та закономірності оформлення книг. Поняття «книжкова ілюстрація» та технологічні особливості її створення.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/ п	Назви змістових модулів Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		Разом	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
III семестр								
Змістовий модуль I. Основи художньо-прикладної графіки. Графічні засоби виразності.								
1.	Тема 1. Поняття «графіка» та її види. Ознайомлення з поняття «художньо-прикладна графіка»		2	6		2	6	
2.	Тема 2. Художні засоби виразності графіки: лінія, штрих, пляма, крапка. Поєднання художніх засобів виразності у вирішенні графічної композиції тоном.			6		2	4	
	Разом за змістовим модулем 1	36	20	12		4	10	2
IV семестр								
Змістовий модуль II. Ознайомлення з шрифтом. Поняття шрифтова композиція.								
3.	Тема 3. Поняття про каліграфію та шрифт. Композиційні принципи побудови шрифтів.		2	6		2	6	
4.	Тема 4. Особливості створення авторського шрифта. Поєднання впливу емоційно-образного шрифта з графічними формами.			6		2	4	
	Разом за змістовим модулем 2	36	4	12		4	10	2
	Разом за навчальним планом за II курс	72	4	24		8	32	4

5. Навчально – методична карта дисципліни «Художньо-прикладна графіка» III семестр

Разом 72 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 32 год., індивідуальна робота – 8 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модулі	Змістовий модуль I													
Кількість балів за модуль без ІНДЗ	101													
Назва модуля	Модуль I. Основи художньо-прикладної графіки, графічні засоби виразності.													
Лекції	1													
Дати														
Теми лекцій	Поняття «графіка», її види. Ознайомлення з художньо-прикладною графікою.													
Теми практичних занять	Малювання композиції графічного зображення засобом виразності – «лінія». (10 балів).	Графічний засіб виразності – «пляма». (10 балів)	Графічний засіб виразності – «штрих» (10балів)	Графічний засіб виразності –«крапка». (10 балів).	Створення ескізів до графічної композиції на поєднання засобів виразності. (10 балів).				Створення графічної композиції на поєднання засобів виразності. (10 балів).					
Самостійна робота	Малювання вправ на зображення фактур лініями. (5 балів).	Створення ескізів до силуетно композиції засобом виразності – «пляма». (5 балів).	Малювання вправ на зображення фактур штрихом (5 балів).	Створення ескізів на поєднання засобів виразності пляма і лінія. (5 балів).	Малювання копії графічного зображення. (5 балів).	Дослідження –презентація «Графічні матеріали та техніки». (5 балів).		Малювання копії графічного зображення. (5балів).		Виконання композиції на поєднання графічних засобів виразності. (5 балів).				
ІНДЗ														
Підсумковий контроль														

Навчально – методична карта дисципліни «Художньо-прикладна графіка» IV семестр

Разом 72 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 32 год., індивідуальна робота – 8 год.,
модульний контроль –
4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модулі	Змістовий модуль II													
Кількість балів за модуль без ІНДЗ	111													
Назва модуля	Модуль II. Основи графіки шрифту.													
Лекції	2													
Дати														
Теми лекцій	Шрифт та закономірності побудови шрифту													
Теми практичних занять	Ознайомлення з каліграфією, вправи. (10 балів).		Відтворення зображення образної назви слова. (10 балів).		Малювання орнаментованої капітальної літери (10 балів).		Форма і контроформа в шрифтовій композиції. (10 балів).		Створення ескізів літер ініціального шрифту. (10 балів).		Створення ескізів пошуку літер оригінального шрифту. (10 балів).		Створення оригінального авторського шрифту. (10 балів).	
Самостійна робота	Вправи з каліграфії за зразками. (5 балів).	Створення ескізів монограми. (5 балів).	Створення ескізів до зображення назви слова-образу (5 балів).		Виконання копії української мальованої абетки. (5 балів).		Виконання копії шрифту за вибором студента (5 балів).		Створення ескізів букв до шрифту. (5 балів).		Графічне вирішення оригінального шрифту. (5 балів).		Дослідження – реферат на тему: «Історія розвитку каліграфічного шрифту». (5 балів).	
ІНДЗ	Роль шрифту в графічному мистецтві (30 балів).													
Підсумковий контроль	Залік													

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
III семестр		
1.	Графічний засіб виразності «лінія».	2
2.	Графічний засіб виразності «пляма».	2
3.	Графічний засіб виразності «крапка».	2
4.	Графічний засіб виразності «штрих».	2
5.	Створення графічної композиції на поєднання засобів виразності графіки.	2
6.	Виконання творчої графічної композиції на поєднання різноманітних засобів виразності графіки.	2
IV семестр		
1.	Ознайомлення з каліграфією.	2
2.	Створення зображення «слова-образу».	2
3.	Форма і контр форма в шрифтовій композиції.	2
4.	Створення оригінального авторського шрифту.	6
Разом		24

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
III семестр		
1.	Основи художньо-прикладної графіки. Графічні засоби виразності.	10
1.1	Виявлення характеру зображень фактур засобом виразності «лінія».	
1.2	Створення ескізів до силуетної композиції засобом виразності «пляма».	
1.3	Виявлення характеру зображень фактур графічним засобом виразності «штрих».	
1.4	Виконання копій графічного зображення.	
1.5	Створення ескізів на поєднання засобів виразності «плями» та «лінії».	
1.6	Розробка пошукових ескізів до творчої композиції з поєднанням засобів виразності графіки.	
1.7	Виконання творчої композиції з використанням лінії, штриха, плями та крапки.	

IV семестр		
2.	Ознайомлення з шрифтом. Поняття шрифтова композиція.	10
2.1	Виконання шрифтової композиції монограми.	
2.2	Створення ескізів до зображення назви «слова-образу».	
2.3	Виконання копії української мальованої абетки.	
2.4	Виконання копій шрифту.	
2.5	Створення ескізів літер авторського шрифту.	
2.6	Вирішення графічної композиції оригінального авторського шрифту.	
Разом		20

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелами і способом передачі інформації:

- словесні (бесіда, розповідь-пояснення);
- наочні (ілюстрація, дидактичні матеріали);
- практичні (вправи, реферати, завдання, малюнки);
- робота з літературою.

2. За напрямом логічних розмірковувань (індуктивні, дедуктивні)

3. За рівнем пізнавальної активності та самостійності учнів (ілюстративно-пояснювальні, репродуктивні, -частково-пошукові, проблемного викладання)

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії, пізнавальні ігри, захист творчих проєктів)

9. Методичне забезпечення курсу

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- наочні матеріали (ілюстрації, репродукції робіт світових та вітчизняних майстрів);
- електронні презентації.

11. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Художньо-прикладна графіка» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

12. Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально – методичної карти, де зазначено види й термін контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю у таблиці 8.1

Табл. 8.1

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за III семестр

№ п/п	Вид діяльності	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1.	Відвідування лекцій.	1	1	1
2.	Відвідування практичних (семінарських занять).	1	6	6
3.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	7	35
4.	Робота на практичному занятті.	10	6	60
5.	Підсумковий модульний контроль	25	1	25
	Підсумковий рейтинговий бал III семестр			127
	Коефіцієнт			1,27

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за IV семестр

№ п/п	Вид діяльності	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1.	Відвідування лекцій.	1	1	1
2.	Відвідування практичних (семінарських занять).	1	6	6
3.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	6	30
4.	Робота на практичному занятті.	10	6	60
5.	Підсумковий модульний контроль	25	1	25
	Підсумковий рейтинговий бал IV семестр			122
	Коефіцієнт			1.22

	Підсумковий рейтинговий бал за рік			249
	Коефіцієнт			2,49

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих помилок)
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

13. Методичне забезпечення

- Опорні конспекти лекцій
- Навчальні посібники
- Робоча навчальна програма
- Наочні матеріали

15. Рекомендована література

Базова

1. В'юник А. Українська графіка ХІ- початку ХХ ст.-К., 2008. – с. 119-185.
2. Гордон Ю. Книга про букви Аа до Яя.-М.: Издательство Студия Артемия Лебедева, 2010. – 384с.
3. Келейников Иннокентий В. Дизайн книги: От слова к делу. – 2012. – 253 с.
4. Иттен И. Искусство цвета. / Пер с нем. – М.: Издатель Д. Аронов, 2011. – 96 с., илл.
5. Теорія та практика графіки : навч. посіб. / [Алла Анатоліївна Поліщук](#), [Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка](#).– Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2015.– 309,[2] с. : іл.100 пр.– Бібліогр.: с. 207-209 . – На укр. яз.
6. Тимошевський В І Методичні вказівки до курсу «Основи прикладної графіки. Книжковий знак».- Харків., 2008. - ст. 3-30
7. Сопроненко Л. П., Локалов В. А. Техники чёрно-белой графики. Учебное пособие. — СПб: НИУ ИТМО, 2014. — 108 с.
8. В'юник А. Українська графіка ХІ- початку ХХ ст. - К., 2006. - ст. 34-48.
9. Школа образотворчого мистецтва. Вип.7.- М., 2010. ст. 5-58.
10. В'юник А. Українська графіка ХІ- початку ХХ ст.-К., 2013. – с. 119-185.
11. Касіян В. Турченко Ю. Українська графіка.- К., 2007. - с. 127-208.
12. Тимошевський В.І. Естамп.- Харків: Основа, 2011. – с. 32-56.
13. Резніченко М.І., Твердохлібова Я.М. Р34 Художня графіка. Змістові модулі 1, 2: Навчально-методичний посібник для студентів художньо-графічних факультетів. Найменування галузі знань — 0202. Мистецтво. Напрям підготовки — 6.020205. Образотворче мистецтво*. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. — 272 с.
14. Борщ Е.В. Со-творение одного искусства: французская книжная гравюра XVIII века : монография / Е. В. Борщ. – Екатеринбург : Архитектон, 2013. – 250 с. : ил.

Допоміжна

1. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі: Навч.-метод. посібник для студ. худ.-графічних факультетів вищ. навч. закладів. - К.: ІЗМН, 1997.-312 с.
2. Беляева С.Є. Спец рисунок и художественная графика: Учебник для студентов сред. проф. учеб. заведений. - 2-е изд., испр. - М.: Издательский центр «Академия», 2007. - 240 с., ил.
3. Бесчастнов Н.П. Чёрно-белая графика: Учеб. пособ. для студентов высш. учеб. заведений. - М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002. -272.: ил.
4. Голубева О.Л. Основы композиции: Учеб. пособие. - 2-е изд. - М.: Узд. дом «Искусство», 2004,- 120 с.: ил.
5. Дербилова Э.А. Дар шрифта. - Харьков: Консул, 2003.- 176 с.
6. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. - К., «Вища школа», 2002. 18ВЫ 975-5-9794-0158-4
7. Джилл Роберт У. Рисование пером и тушью. - М.: Высш. Школа, 1983. - 344 с., ил.
8. Тесняк В. Графический дизайн. - К.: Биос Дизайн Букс, 2009. - 416 с.
9. Ломоносова М.Т. Графика и живопись: Учеб. пособие. - М.: ООО Издательство «Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2002. - 206 с.: ил.
10. Ольга Лагутенко. Українська графіка першої третини ХХ століття. - К.: Грані - Т, 2006. - 240 с.
11. Різник М.Г. Письмо і шрифт: Посібник. - К.: ГВВО Вища школа, 1978. - 152 с.:
12. Снарський О.В. Шрифти в мистецтві художнього оформлення / Альбом-посібник / - К.: Реклама, 1975. - 69 с., іл..

16. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека імені І.В. Вернадського;
2. <http://www.dnpb.gov.ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського

Робоча програма навчальної дисципліни

«ХУДОЖНЬО-ПРИКЛАДНА ГРАФІКА»

Укладач: Логвиненко Ганна Павлівна, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

«Художньо-прикладна графіка». Програма навчальної дисципліни / Укладач Логвиненко Г.П.– К.: Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка, 2016.